

Slovenska univerza
za tretje življenjsko obdobje
e-novice

Univerza za tretje življenjsko obdobje **30** let

Še pomnite? Iz deklaracije, sprejete v Hamburgu na Svetovnem kongresu UNESCO o učenju odraslih leta 1997

"V primerjavi s celotnim številom svetovnega prebivalstva se je delež starejših doslej večal hitreje kot kdajkoli doslej in še zmeraj raste. Starejši lahko veliko prispevajo k družbenemu razvoju. Tako je pomembno, da imajo na razpolago enakovredne možnosti, ustrezne načine in oblike učenja. Njihove spretnosti in zmožnosti je treba prepoznati, jih ceniti in uporabljati."

Učenje sredi družbenih odnosov - prispevek k uspešnemu staranju? Heidelberg, 2011

Ang. Learning in social relationships – a contribution to successful ageing?

To je naslov članka Carole Iller in Jane Wienberg z Ruprecht-Karls univerze v Heidelbergu. Avtorici preučujeta vpliv družbenih odnosov na učenje v poznejših letih življenja. Uporabita metodo meta-analize medsebojne odvisnosti izobraževanja in zdravja v starosti. Razpravljata o vplivu socialnih odnosov in omrežij na razvoj spretnosti odločanja. Avtorici sta uporabili kvalitativne podatke iz nemške študije o odraslosti (Interdisciplinary Longitudinal Study of Adulthood, ILSA) v osvetlitev preučevanega vpliva. Njuna spoznanja kažejo, da količina družbenih stikov nima vpliva na kvaliteto socialnih omrežij in učnih procesov. (Vir: EU Project ForAge)

Eugene Henri Cauchois - Bouquet de fleurs

Odličnost Zvonke Pangerc Pahernik, Andragoški center Slovenije

Ljubljana, oktober 2014

Nagrada Republike Slovenije za šolstvo je letos za področje izobraževanja odraslih prejela mag. Zvonka Pangerc Pahernik z Andragoškega centra Slovenije. Zvonko Pangerc Pahernik po našem izkustvu odlikujejo rastoče znanje na različnih področjih, zavzetost, istovetenje s področjem andragogike in izobraževanja odraslih in s svojo ustanovo ter odmevno mednarodno delovanje. Med njenimi vidnimi dosežki izstopata konceptualizacija (skupaj s kolegi) in koordinacija slovenskega Tedna vseživljenjskega učenja in Parade učenja v lokalnih skupnostih. Teden je posvečen učencem vseh starosti, daje možnost izraza obrobim družbenim skupinam, krepí partnerske vezi med različnimi izobraževalnimi ustanovami, vladnimi in nevladnimi organizacijami. Čestitamo ji in se z njo veselimo podeljenega ji priznanja.

Drobna, drobna čipka

Odvil se je 3. mednarodni festival vezenja

Velenje, 17.-19. oktober 2014

V sodelovanju UTŽO Velenje in Muzeja Velenje, pod pokroviteljstvom Mestne občine Velenje, se je odvil 3. mednarodni festival vezenja. Na ogled so bile mojstrovine rokodelskih spretnosti 77-tih vezilj iz Italije, Francije, Nemčije, Madžarske, Hrvaške, Srbije in Slovenije, ki so uporabile raznolike tkanine, tehnike in vzorce. Muzej Velenje je ob tej priložnosti prikazal tudi zbirko šiviljskih izdelkov-starih oblačil znane 95-letne velenjske šivilje Štefke Mlinar. Ob festivalu so tekla strokovna predavanja in kulturni program, mesto Velenje pa je zaživelo tudi z inovativnimi "Glinenimi oblačili", ki so jih izdelale šaleške likovnice »Gambatte«. Mednarodni festival vezenja je razširil vedenje o bogati rokodelski ustvarjalnosti in kulturni dediščini na Slovenskem. (Vir: Marija Vrtačnik, predsednica UTŽO)

Društvo Most, UTŽO Ajdovščina vodi Mostovo čitalnico v Pilonovi galeriji

Ajdovščina, oktober 2014

Članice študijskega krožka Ustvarjalno pisanje pri Društvu MOST, UTŽO Ajdovščina, prirejajo literarne dogodke v Pilonovi galeriji. Vabijo tudi javnosti poznane književnike in druge ustvarjalce. Sodelujejo z glasbeno šolo, bogatijo vsebino življenja krajanov.

Ljubica in Arpit v izvedbi lutkovne skupine ŽAR, UTŽO Ajdovščina navdušuje Ajdovščina, 2014

Skupina pripravi scenarij in poskrbi za režijo lutkovnih predstav. S tem ohranja tradicijo prve lutkovne predstave v Sloveniji z začetka 20. stoletja ter domačina, prvega slovenskega lutkarja in slikarja Milana Klemenčiča. Skupina gostuje po Sloveniji in v zamejstvu, od Doberdoba do Terske doline. Letos nastopa s predstavo Ljubica in Arpit (deklica in velikan) po pravljici iz Špetra v Beneški Sloveniji. Pri režiji in pripravi kulis ji pomaga študijski krožek za slikarstvo. Mentorica Ada Bačar ne pozna meja; za vsak problem najde rešitev, iz vsake zagate izhod. Kot lutkarica deluje že od leta 1978. Ko je bila še učiteljica v osnovni šoli, je dobila več priznanj in nagrad, svojo ustvarjalnost pa zdaj združuje z učenjem v študijskem krožku že od ustanovitve UTŽO Ajdovščina leta 1996 dalje. Za člani študijskega krožka so že številni javni nastopi z navdušenimi gledalci. (Vir: Ana Krajnc)

Enci benci na kamenci na UTŽO Domžale Knjižnica Domžale, 7.-21. oktober 2014

Po ilustracijah Zvonka Čoha so ustvarjalci keramike z UTŽO Domžale pripravili razstavo z naslovom Enci benci na kamenci v domžalski knjižnici in jo zaokrožili s kulturnim dogodkom v sodelovanju z otroki iz vrtca Urša. Tovrstno povezovanje je za mlade rodove zgled starosti, za obe starostni skupini pa podlaga za ustvarjanje nove skupne medgeneracijske kulture. (Vir: Lučka Šičarov)

Kozolec pod vplivom Le Corbusier-ja

Učijo se opazovati arhitektonske gradnike. Z menoj po mojem mestu Ljubljana, 28. oktober 2014

V študijskem krožku Trgi, ulici in stavbe okoli nas pod vodstvom arh. Mete Kutin so pripravili predstavitev vodnika Z menoj po mojem mestu, plod raziskovanja članov študijske skupine. Potekala je na Urbanističnem inštitutu RS. Med občinstvom je bilo opaziti tudi prebivalce Krakova in vprašance, ki so sodelovali v raziskavi. V tem študijskem krožku se učijo povezati preteklost mesta s sedanjim načinom življenja, učijo se brati arhitektonske gradnike, pripovedovati zgodbe o prostoru. Udeleženci v evropskem projektu Z menoj po mojem mestu so sprva prosto zapisali svoje spomine na življenje v mestu, iz teh razpršenih zapisov pa so se oblikovale teme in tematske poti, ki so bile predmet raziskovanja. »Murgle bi lahko postale naravno okolje za botaniziranje učencev osnovnih šol ob sodelovanju članov študijske skupine«, so predlagali navzoči.

Dvajset let življenja, dvajset let učenja. Delo in medsebojno spoštovanje Ljubljana, oktober 2014

Vajeni formalnega izobraževanja, ki je "tempirano" na štiri leta, smo sprva le slutili, da bodo učne skupine na UTŽO postale tudi živ prostor življenja, člani skupin pa se bodo tako povezali med seboj, da se bo njihovo učenje morda razpotegnilo v desetletja. To hipotezo zdaj potrjuje skupina, ki se pod vodstvom mentorice profesorice Nevenke Seliškar na UTŽO v Ljubljani angleščine, kulture in civilizacije uči že dvajset let. Skupina dokazuje, da se sporazumevanja učimo vse življenje, tudi v maternem jeziku seveda, da z učenjem interesi postajajo globlji, širši in številnejši, da se z učenjem in skupnim doživljanjem in delovanjem vzpostavlja pripadnost skupini. Poklicna identiteta članic je živa in njihovo znanje, tudi poklicno, kroži. Valerija S.T. je pisateljica. Preučuje zgodovino Bosne, kjer je živela. Majda K.Š., slovenistka, je lektorirala njena dela. Marija G. je pravnica in je izdelala pravno podlago za UTŽO, Breda C. je vodila urad za mednarodno sodelovanje: "Če bi šlo za šolsko poučevanje, nas že zdavnaj ne bi bilo! Tako pa z mentorico odkrivamo nove in nove aktualne teme in jezik." "Da, jezik je sodoben," prida Jelena T.Š., zdravnica in svetovna potnica. »Nevenka prebira sodobne romane in mi z njo«. Vida V.P., upokojena tajnica režije na RTV, je nedavno pripravila fotografsko razstavo s podobami našega mesta. Nada J. je agronomka. Dišavnice z njenega vrta z razlago so njeno darilo skupini. Maruška S.K. je pravnica, duša in dobri duh skupine, animatorica. Tudi vse druge članice, ki jih tu ne omenjamo, imajo svoje vidno mesto v skupini in javnem prostoru, ki ga omogoča UTŽO, ustvarijo pa ga študentke in študenti sami.

Posvoji punčko in reši otroka v Državnem zboru

V oktobru je našlo nov dom 85 njihovih punčk. Priznanje skupini Ljubljana, Portorož, oktober 2014

Skupina študentk Univerze za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani je v programu, ki povezuje UTŽO in UNICEF študijsko leto začela delavno. Sodelovala je na Razstavi ustvarjalnosti Četrtna skupnosti Ljubljana-Center (od 6. do 8. oktobra), na prodajni razstavi punčk v Državnem zboru (od 7. do 11. oktobra), na razstavi na Festivalu Zlati boben v Portorožu (9. oktober), ter na osrednji kulturni prireditvi na Osnovni šoli Poljane (ob praznovanju Dneva Četrtna skupnosti Ljubljana- Center). Skupina je prejela priznanje za svoje prizadevno in humanitarno sodelovanje v projektu Punčka iz cunj. V oktobru je tako našlo nov dom 85 njihovih punčk. S projektom Punčka iz cunj zbirajo sredstva za cepljenje otrok proti nalezljivim boleznim v državah v razvoju (Vir: Milena Bratun)

Srečanje dveh univerz na mestnem trgu v Čedadu

Srečanje ljubljanske UTŽO in italijanske UTŽO iz Karmina Furlanija, 25. oktober 2014

Slušatelji študijske skupine za italijanščino pod mentorstvom Katarine Koren z UTŽO Ljubljana so se po nekaj mesecih dopisovanja še osebno srečali z italijanskimi kolegi z UTŽO Karmin (ital. Università della terza età di Cormons). Pot jih je vodila v obmorsko mesto Gradež, ogledali so si tudi bližnji Oglej z baziliko in talne mozaike iz 4. stoletja. Na mestnem trgu v Čedadu so jih pričakali italijanski študenti s profesorico Vereno Zuch ter jim predstavili UTŽO Karmin (700 študentov, 118 mentorjev, sto letnih, semestralnih in občasnih programov, med njimi program za starejše tujce, ki se učijo italijanščine, program ustavnega prava itd). Najmlajša študentka je Tanja, rojena 1980 in najstarejši je Stanko, rojen 1919, so povedali. Srečanje je bilo izmenjava znanja, zamisli in čustev. Naslednjič se srečajo v Ljubljani. (Vir: Marija Pišljar)

Diplomska naloga, raziskava o kulturnih mediatorjih Ljubljana, oktober 2014

Pod vodstvom mentoric doc. dr. Nives Ličen in asist. dr. Rajke Bračun Sova je na Oddelku za pedagogiko in andragogiko na Filozofski fakulteti v Ljubljani nastala nova diplomska naloga Izobraževanje kulturnih mediatorjev v muzejih avtorice Urše Kramberger, ki preučuje gibanje kulturnih mediatorjev v Sloveniji. Zasnovali smo ga na Slovenski UTŽO, pri čemer nas je vodila misel, da je treba izobraževanje starejših narediti vidno in razumljivo vsem, ga povezati z javnim prostorom, lokalnim razvojem, dejavnim državljanstvom, kulturi različnih generacij pa dati prostor v muzejih in drugod. Naloga je bralcem dosegljiva v knjižnici UTŽO, Poljanska 6.

Jasne misli UTŽO

Figovec nekoč

Se bomo v lastnem mestu počutili kot turisti?

Stara gostilna Figovec v Ljubljani prepušča mesto hiši karija. Sredi globalizacije to dejstvo ni nenavadno, a ne bi ga smeli ker sprejeti. Figovec je namreč skozi čas (od leta 1776 dalje) postal simbol mestne kulture, tj. izraza izkušenj, čustev, načinov individualnega in kolektivnega mišljenja meščanov. Gostilna se je vrasla v individualni in kolektivni spomin, ki pomaga mestu in meščanom graditi identiteto. Bomo zavrgli spomine? Če da, se bomo zlagoma v lastnem mestu počutili kot turisti?

Boris Cyrulnik- svet predstav in podob se bogati, kaj pa zmožnost vživljanja?

"Svet predstav in podob, reprezentacij, kot pravijo sociologi (poezija, znanost, govornice na spletu in sicer, denimo, ustvarjajo reprezentacije) je danes bogatejši kot je bil nekoč, tudi zaradi interneta. Z internetom komuniciramo hitro, z lahkoto, a površno. "Kaj se ob tem dogaja z odnosi?" se sprašuje francoski zdravnik, psihiater in nevrolog Boris Cyrulnik. Otrokovi možgani se danes oblikujejo pod vplivom tehnologije, a otrok se brez odnosov ne more učiti empatije. Kdor sam ni deležen empatije, je ne zmore imeti. Občutenje drugega otroka ne prizadene, pomembno mu je le lastno ugodje, in tako je tudi, ko odraste. Zaradi nerazvite empatije (internet ima tu močan vpliv) mladi zrastejo v ljudi, ki na spletu ob opisu bolezni ali smrti z lahkoto zapišejo: "Osel, zakaj pa ni šel dovolj zgodaj k zdravniku!". Če pa bi videli človeka in njegovo družino, njihovo mimiko, držo, solze, se ne bi odzvali na takšen način. Vedeti moramo, da drugi na spletu komaj obstoja, kako tedaj pričakovati zmožnost vživljanja?

Novinarka Alja Tasi na svoji spletni strani predstavlja dosežke in človečnost

Najprej nas presenetijo naslovi člankov, nato izbor intervjuvancev. Članki, v katerih ni napadalnosti, ni poniževanja, ni nespretnega vrtanja v osebni svet intervjuvancev, ni maščevalnosti. V člankih Alje Tasi odkrijemo misli za svoje delovanje in bivanje. Več: <http://aljatasi.com>

Napovedujemo, vabimo

7.-8.november, Oporto. **Konferenca ForAge.** New directions and new learning in later life: taking the learning to the learner; active and healthy ageing, learning communities.

Četrtek, 13. november, ob 17.00, Dom kulture Kamnik. **Sled besed.** Predstavitev literarno-likovnega zbornika UTŽO Domžale.

Sreda, 19. november, ob 10.00, Ljubljana, Poljanska 6, dvorana v pritličju. **Darila in kako jih zaviti** pod vodstvom mentorice Mojce Močnik. Prispevek za material 10 evrov. Prijave: Alenka Gabriela Čeh, 01 433 20 90, univerza3@siol.net Do zapolnitve prostih mest.

Širimo obzorja, združujemo ljudi
Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje

Če besedilo ni oblikovano in slik ne vidite, pritisnite na Pogled ali View in nato HTML.

Spletne novice slovenskih univerz za tretje življenjsko obdobje ureja Dušana Findeisen.

Če novic ne želite več prejemati, to sporočite na naslov univerza3@siol.net